

UCHWAŁA

Dnia 26 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska (sprawozdawca)

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z wniosku wierzyciela [...] Niestandardyzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G.
z udziałem A. P.
o egzekucję świadczeń pieniężnych,
po rozstrzygnięciu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 kwietnia 2022 r.,
zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Rejonowy w G.
postanowieniem z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt I Co [...],

"Czy w przypadku odmowy wszczęcia egzekucji na podstawie art. 804 § 2 k.p.c. z uwagi na przedawnienie świadczenia wynikającego z tytułu wykonawczego zachodzi podstawa do pobrania od wierzyciela opłaty egzekucyjnej, o której mowa w art. 30 ustawy z dnia 28.02.2018 r. o kosztach komorniczych (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 2363 ze zm.)?"

podjął uchwałę:

W przypadku odmowy wszczęcia egzekucji na podstawie art. 804 § 2 k.p.c. z uwagi na oczywisty upływ terminu przedawnienia roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego, gdy wierzyciel nie przedłożył dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 1¹ k.p.c., komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 10% egzekwowanego świadczenia na podstawie art. 30 zdanie pierwsze ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 lipca 2021 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G. G. S., na podstawie art. 804 § 2 k.p.c., odmówił wszczęcia egzekucji należności objętych tytułem wykonawczym oraz ustalił koszty postępowania egzekucyjnego obciążające wierzyciela na kwotę 2 060,75 zł, a także pobrał od wierzyciela opłatę w wysokości 2 053,70 zł, na podstawie art. 30 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 210 z późn. zm., zwanej dalej „u.k.k.”).

Orzeczenie to w części obejmującej rozstrzygnięcie o obciążeniu opłatą w wysokości 2 053,70 zł zaskarżył wierzyciel [...] Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w G., zarzucając naruszenie art. 30 u.k.k. Według skarżącego przepisem tym nie jest objęta sytuacja odmowy wszczęcia egzekucji z uwagi na przedawnienie świadczenia wynikającego z tytułu wykonawczego. Jeżeli bowiem do wszczęcia postępowania egzekucyjnego nie doszło, nie może być mowy o niecelowym wszczęciu tego postępowania.

Postanowieniem z dnia 28 października 2021 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w G. oddalił skargę na powyższe orzeczenie. W uzasadnieniu wskazał, że należy rozróżnić wszczęcie egzekucji od wszczęcia postępowania egzekucyjnego, przy czym zauważył, że samo złożenie przez wierzyciela wniosku o wszczęcie egzekucji spowodowało wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Stwierdził, że postulat egzekucji zmaterializowany w treści wniosku egzekucyjnego stanowi przykład oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego, o którym mowa w art. 30 u.k.k.

Skargę na to postanowienie wniósł wierzyciel, zarzucając naruszenie art. 30 u.k.k. przez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że oczywista niecelowość wszczęcia postępowania egzekucyjnego zachodzi w sytuacji, gdy utrata mocy nakazu będącego podstawą prowadzenia postępowania egzekucyjnego, następuje po wszczęciu tego postępowania.

W toku postępowania skargowego Sąd Rejonowy w G. dostrzegł występowanie w sprawie zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, w związku z czym postanowieniem z dnia 22 grudnia 2021 r., w trybie art. 767^{3a} § 3

w zw. z art. 397 § 3 i art. 390 § 1 k.p.c., przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia następujące zagadnienie prawne:

„Czy w przypadku odmowy wszczęcia egzekucji na podstawie art. 804 § 2 k.p.c. z uwagi na przedawnienie świadczenia wynikającego z tytułu wykonawczego zachodzi podstawa do pobrania od wierzyciela opłaty egzekucyjnej, o której mowa w art. 30 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych?”.

Uzasadniając wniosek o podjęcie przez Sąd Najwyższy powyższej uchwały, Sąd rozpoznający skargę na postanowienie referendarza sądowego stwierdził, iż skoro poza samym tytułem wykonawczym wydanym ponad 10 lat temu wierzyciel nie przedłożył komornikowi dokumentu, z którego wynikałoby, że nastąpiła przerwa biegu terminu przedawnienia objętego nim roszczenia, organ egzekucyjny był zobowiązany do odmowy wszczęcia egzekucji, na podstawie art. 804 § 2 k.p.c. Sąd ten podzielił pogląd referendarza sądowego, że ustawodawca rozróżnił pojęcia „wszczęcia egzekucji” od „wszczęcia postępowania egzekucyjnego”. Wskazał, że zgodnie z art. 796 § 1 k.p.c., złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji powoduje wszczęcie postępowania egzekucyjnego, natomiast do wszczęcia egzekucji dochodzi dopiero po dokonaniu przez organ egzekucyjny pierwszej czynności egzekucyjnej w stosunku do dłużnika. Przy tym, wszczęcie egzekucji musi być poprzedzone zbadaniem przez organ egzekucyjny, czy prowadzenie postępowania egzekucyjnego jest dopuszczalne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2010 r., III CZP 93/10).

Według Sądu Rejonowego, w ocenianej sprawie doszło do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, skoro wierzyciel prawidłowo złożył wniosek inicjujący to postępowanie. Wniosek ten wywołał skutek w postaci wezwania go do zaliczki, która została uiszczona. Następnie, po zbadaniu treści tytułu wykonawczego i ustaleniu, że objęte nim roszczenie uległo przedawnieniu, organ egzekucyjny odmówił wszczęcia egzekucji. Sąd pytający podkreślił, że wierzyciel nie zakwestionował prawidłowości powyższej oceny komornika i nie przedłożył dokumentu, z którego wynikałoby, iż roszczenie jednak nie jest przedawnione.

Sąd rozpoznający skargę na postanowienie referendarza sądowego wskazał, że zgodnie z treścią art. 30 u.k.k., w razie oczywiście niecelowego wszczęcia

postępowania egzekucyjnego lub wskazania we wniosku o wszczęcie egzekucji osoby niebędącej dłużnikiem, komornik wydaje postanowienie o pobraniu od wierzyciela opłaty stosunkowej w wysokości 10 % egzekwowanego świadczenia. Podzielił pogląd referendarza sądowego, że w pojęciu niecelowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego mieści się także przypadek postępowania egzekucyjnego wszczętego w celu egzekucji roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym, które uległo przedawnieniu. Postępowanie takie nie prowadzi bowiem do osiągnięcia zakładanego celu w postaci wszczęcia egzekucji. Przy tym, art. 804 § 2 k.p.c. ma zastosowanie także w sytuacji, gdy roszczenie objęte tytułem wykonawczym ulegnie przedawnieniu w okresie między nadaniem tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności a złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji.

Sąd Rejonowy zauważył, że zgodnie z art. 18 ust. 1 u.k.k. opłaty egzekucyjne należą się za przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, a nie za przeprowadzenie egzekucji. Oznacza to, że wierzyciel, który wnosi o wszczęcie egzekucji w przypadku roszczenia przedawnionego, doprowadza do oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego, a zatem powinien być obciążony opłatą egzekucyjną na podstawie art. 30 u.k.k. Wówczas, na zasadach ogólnych, komornikowi przysługuje również zwrot niezbędnych wydatków gotówkowych poniesionych przez niego w toku postępowania egzekucyjnego, w którym doszło do odmowy wszczęcia egzekucji.

Jednak Sąd rozpoznający skargę na postanowienie referendarza sądowego wskazał jednocześnie, że powyższa wykładnia pozostaje w sprzeczności z art. 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 u.k.k., zgodnie z którym opłaty komornicze obejmują m.in. opłaty egzekucyjne za przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, przy czym komornik pobiera lub ściąga opłaty komornicze tylko w przypadkach określonych w ustawie. Skoro więc w ocenianej sprawie postępowanie egzekucyjne zakończyło się z chwilą wydania postanowienia o odmowie wszczęcia egzekucji, a więc zaraz po złożeniu wniosku inicjującego postępowanie, nie sposób uznać, że postępowanie egzekucyjne zostało przeprowadzone. Sąd Rejonowy wyjaśnił, że ustawodawca użył zwrotu „przeprowadzenie”, a nie „prowadzenie” postępowania, zakładając, że opłaty egzekucyjne należą się organowi egzekucyjnego za ogół czynności związanych z wszczęciem, prowadzeniem i zakończeniem postępowania

egzekucyjnego. Natomiast nie można uznać, że samo wezwanie wierzyciela do zaliczki, a następnie zakończenie postępowania postanowieniem o odmowie wszczęcia egzekucji, może zostać zakwalifikowane jako przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego. Należy przy tym zauważyć, że w tej fazie postępowania dłużnik nie ma o nim jakiegokolwiek wiedzy.

Sąd Rejonowy dostrzegł zarazem, że w takim stanie faktycznym nie ma innej podstawy prawnej do pobrania przez komornika opłaty egzekucyjnej, zaś co do zasady organ egzekucyjny nie działa *pro bono*. Wobec wydania postanowienia o odmowie wszczęcia egzekucji, komornik nie może już wydać postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Tymczasem, gdyby organ egzekucyjny nie dostrzegł, że roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu i prowadził egzekucję dokonując zajęć zgodnie z wnioskiem wierzyciela, a następnie dłużnik podniósłby zarzut przedawnienia roszczenia, komornik byłby zobowiązany do umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 825 pkt 1¹ k.p.c. W takiej sytuacji nie ulega wątpliwości, że doszłoby do oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego i obciążenia wierzyciela opłatą wskazaną w art. 30 u.k.k.

Dlatego, w ocenie Sądu pytającego, powstała wątpliwość, czy biorąc pod uwagę treść art. 18 i art. 30 u.k.k., w przypadku odmowy wszczęcia egzekucji na podstawie art. 804 § 2 k.p.c., z uwagi na przedawnienie świadczenia wynikającego z tytułu wykonawczego, zachodzi podstawa do pobrania od wierzyciela opłaty egzekucyjnej, o której mowa w art. 30 u.k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zagadnienie prawne przedstawione Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia nie było wcześniej przedmiotem szczegółowych rozważań w orzecznictwie, co uzasadnia jego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy (art. 390 § 1 k.p.c.).

Zgodnie z treścią art. 18 ust. 1 pkt 1 u.k.k., opłaty komornicze obejmują m.in. opłaty egzekucyjne za przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego. Opłaty komornicze to opłaty, które strona (uczestnik) postępowania wnosi (ponosi) na rzecz komornika. Nie oznacza to jednak, że opłaty te należą się w całości komornikowi. W piśmiennictwie trafnie wskazuje się, że tylko część opłat

wymienionych w art. 18 ust. 1 u.k.k. jest należnością komornika. W szczególności opłaty egzekucyjne stanowią należność budżetową. Przeznaczenie przez ustawodawcę przychodów z tytułu opłat egzekucyjnych na sfinansowanie działalności komornika nie oznacza, że opłata egzekucyjna nie jest świadczeniem publicznoprawnym, uiszczanym przymusowo z tytułu prowadzonej w konkretnej sprawie egzekucji. Komornik nie może odstąpić od jej pobrania ani też, co do zasady, umówić się co do jej wysokości w konkretnej sprawie (zob. M. Uliasz [w:] R. Fronczek, W. Grajdura, M. Uliasz, Komentarz do ustawy o kosztach komorniczych [w:] Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Kodeks Etyki Zawodowej Komornika Sądowego. Komentarz, Warszawa 2020, art. 18, Lex).

Opłaty komornicze są należnościami pobieranymi lub ściągаныmi przez komornika, które mają charakter publicznoprawny, normatywny i ryczałtowy. W orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wyjaśniono, że opłata egzekucyjna jest swoistym wynagrodzeniem za prowadzenie egzekucji, a z drugiej strony pełni funkcję prewencyjną, aby dłużnik miał świadomość, że brak dobrowolnego wykonania tytułu egzekucyjnego wiąże się dodatkowo, poza przymusowym spełnieniem orzeczonego świadczenia, z kosztami postępowania egzekucyjnego. Opłata egzekucyjna nie może być jednak traktowana jako cena za czynności komornika (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 30 kwietnia 2012 r., SK 4/10, OTK-A 2012/4, poz. 42).

W literaturze trafnie wyjaśniono, że normatywny charakter opłat komorniczych wiąże się z dopuszczalnością ich uzyskania oraz ich wysokością. Zgodnie z art. 217 Konstytucji RP nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków, następuje w drodze ustawy (zob. M. Uliasz, op.cit.). Przy tym, z treści art. 18 ust. 2 u.k.k. wynika, że komornik pobiera lub ściąga opłaty komornicze tylko w przypadkach określonych w ustawie. Oznacza to, że wówczas, gdy ustawodawca tego nie przewiduje, organowi egzekucyjnemu nie przysługuje prawo do żądania opłaty komorniczej, w tym opłaty egzekucyjnej.

Należy więc rozważyć, czy w art. 18 ust. 1 u.k.k. zawarty jest zamknięty katalog przypadków, w których ustawodawca przewiduje uprawnienie organu egzekucyjnego do pobrania lub ściągnięcia opłaty komorniczej, czy też przypadki te mogą być wskazane także w innych przepisach tej ustawy bądź w przepisach innych ustaw. W piśmiennictwie słusznie wskazuje się, że z art. 18 ust. 2 u.k.k. wynika zakaz wprowadzania regulacji przewidujących pobieranie lub ściąganie opłat komorniczych w aktach prawnych podustawowych (np. w rozporządzeniach), z uwagi na wynikającą z art. 84 i art. 217 Konstytucji RP zasadę wyłączności ustawy w dziedzinie danin publicznych (zob. M. Uliasz, op.cit.). Oznacza to, że przepisy uprawniające komornika do pobrania lub ściągnięcia opłat komorniczych mogą znajdować się w innych przepisach ustawy niż art. 18 ust.1 u.k.k., bądź nawet w przepisach innych ustaw.

Przepisem, który reguluje problematykę pobierania przez komornika opłaty egzekucyjnej, jest również art. 30 u.k.k., Analizując wzajemną relację art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 30 u.k.k., należy zauważyć, że pierwszy z tych przepisów wymienia rodzaje opłat komorniczych (w tym opłatę egzekucyjną), zaś drugi - precyzuje sytuacje, w jakich opłatę egzekucyjną powinien uiścić wierzyciel, a nie dłużnik. W art. 18 ust. 1 pkt 1 u.k.k. ustawodawca użył pojęcia opłaty egzekucyjnej „za przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego”, zaś w art. 30 u.k.k. jest mowa o opłacie stosunkowej pobieranej od wierzyciela m.in. w wypadku „oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego”. Wątpliwości Sądu Rejonowego dotyczą wzajemnej relacji tych pojęć, a w szczególności, czy w określeniu „przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego” mieści się sytuacja, gdy czynności komornika ograniczyły się do pobrania od wierzyciela zaliczki oraz wydania postanowienia o odmowie wszczęcia egzekucji. Jeżeli bowiem przypadku tego nie można zakwalifikować jako przeprowadzenie postępowania egzekucyjnego, powstałaby wątpliwość co do istnienia podstawy prawnej pobrania opłaty od wierzyciela.

Ponieważ katalog opłat komorniczych ma charakter zamknięty, co do zasady niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca oraz stosowanie analogii, w wyniku których dochodziłoby do pobierania lub ściągania opłat w takich stanach faktycznych, które nie są określone w przepisach ustawy. Jednak w piśmiennictwie zasadnie

wskazuje się, że nie oznacza to całkowitego zakazu stosowania wykładni rozszerzającej albo analogii w ramach interpretacji przepisów ustawy o kosztach komorniczych. Taka wykładnia rozszerzająca powinna być stosowana także w odniesieniu do art. 18 ust. 2 u.k.k. Należy bowiem przyjąć, że przepis ten dotyczy nie tylko pobierania i ściągania opłat egzekucyjnych za egzekucję świadczeń pieniężnych, lecz także pobierania innych opłat komorniczych, np. opłat należnych od wniosku. Przepis ten dotyczy więc wszystkich przypadków uzyskiwania opłat przez komornika (zob. M. Uliasz, op.cit.). W ocenie Sądu Najwyższego, przepis ten ma więc zastosowanie również w wypadku, gdy zakres czynności komornika dokonanych po zainicjowaniu postępowania egzekucyjnego wnioskiem wierzyciela, nie obejmuje wszystkich elementów przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego.

W piśmiennictwie można znaleźć wypowiedzi dotyczące oceny skierowania przez wierzyciela do egzekucji tytułu wykonawczego obejmującego przedawnione roszczenie w kontekście „niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego” (zob. m.in. A. Antkiewicz, komentarz do art. 30 u.k.k., w: A. Antkiewicz, Z. Merchel, Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz, Sopot, 2019, pkt 3, Legalis; M. Klonowski, komentarz do art. 30 u.k.k. [w:] R. Reiwer (red.), Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz [w:] R. Reiwer (red.), Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz, Warszawa, 2021, teza 2, Legalis; I. Kunicki, Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz, Warszawa, 2018, komentarz do art. 30 u.k.k., teza 6, Legalis).

Poglądy w tej kwestii ewoluowały po zmianie na mocy ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U. 2019 r. poz. 1469), z dniem 21 sierpnia 2019 r., treści art. 804 k.p.c., polegającej na dodaniu § 2. Obecnie przepis ten przewiduje, że jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, iż termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, a wierzyciel nie przedłożył dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 1¹ k.p.c., organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji. Przepis ten nakazuje więc komornikowi badanie z urzędu kwestii przedawnienia roszczenia po powstaniu tytułu wykonawczego. W piśmiennictwie trafnie uznano, że zmiana ta wprowadziła istotny wyłom w zasadzie odrębności postępowania rozpoznawczego i wykonawczego, ograniczając związaną z tym ocenę przedawnienia roszczenia stwierdzonego w tytule wykonawczym

(zob. D. Zawistowski [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom IV. Artykuły 730–1088, red. T. Wiśniewski, Warszawa 2021, art. 804).

We wniosku o wszczęcie egzekucji wierzyciel wskazuje świadczenie, które ma być spełnione, a także do wniosku dołącza tytuł wykonawczy (art. 797 § 1 k.p.c.). Na podstawie art. 797 § 1¹ k.p.c., jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, wierzyciel do wniosku powinien dołączyć również dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu przedawnienia. Zgodnie z treścią art. 125 § 1 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat. Artykuł ten nie dotyczy roszczeń stwierdzonych innymi tytułami egzekucyjnymi niż wymienione w jego treści.

Aktualnie istnieją więc argumenty za akceptacją poglądu, że skierowanie przez wierzyciela do egzekucji tytułu wykonawczego obejmującego przedawnione roszczenie można ocenić jako oczywiście niecelowe wszczęcie postępowania wynikające z przepisu art. 30 u.k.k. (zob. P. Hopcia, Jaką kwotę powinien zwrócić wierzyciel dłużnikowi w przypadku niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego?, LEX/el.). W piśmiennictwie akcentuje się, że obowiązкови komornika polegającym na przeprowadzeniu badania tytułu wykonawczego odpowiada obowiązek wierzyciela określony w art. 797 § 1¹ k.p.c. Jeżeli z treści tytułu wykonawczego stanowiącego podstawę egzekucji wynika, że termin roszczenia upłynął, a wierzyciel nie przedłożył dokumentu, z którego wynika przerwanie biegu przedawnienia, komornik odmawia wszczęcia egzekucji. Decyzja komornika z uwagi na jej treść, przy odpowiednim zastosowaniu przepisów o procesie, powinna przybrać formę postanowienia, gdyż wywołuje skutek zrównany z umorzeniem postępowania (zob. A. Adamczuk, komentarz do art. 804 k.p.c. [w:] M. Manowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom II. Art. 478-1217, Warszawa 2021, pkt 2, LEX).

Należy jednak zauważyć, że ponieważ ustawodawca nie zdefiniował pojęcia „oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego”, ma ono charakter nieostry i oceny. O tym, czy egzekucja została wszczęta celowo, decyduje ocena, czy dłużnik dał podstawy do jej wszczęcia. W piśmiennictwie jako przypadki niecelowego wszczęcia egzekucji wymienia się m.in.: brak podstaw do złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji, wszczęcie egzekucji na podstawie zrealizowanego tytułu wykonawczego, wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu pozbawionego wykonalności, wszczęcie egzekucji z majątku dłużnika mimo posiadania przez wierzyciela zastawu w pełni zabezpieczającego zgłoszone roszczenie, chyba że egzekucja jest kierowana do przedmiotu zastawu (zob. M. Simbierowicz, T. Skoczylas [w:] Komentarz do ustawy o kosztach komorniczych [w:] Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz, (red.) M. Świtekowski, LEX/el. 2021, art. 30.).

W wypadku, gdyby kwestia przedawnienia roszczenia objętego tytułem wykonawczym była wątpliwa, wykluczałoby to określenie niecelowego działania wierzyciela jako oczywistego. Wierzyciel może bowiem niekiedy pozostawać w mylnym, ale uzasadnionym przekonaniu, że do przedawnienia nie doszło. Wówczas jego wniosek wszczynający postępowanie egzekucyjne nie zostałby złożony niecelowo w stopniu oczywistym. Natomiast w przypadku przedawnienia roszczenia, wierzyciel dopuszcza się oczywiście niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego wówczas, gdy jednoznacznie można ustalić, iż miał lub mógł mieć świadomość co do przedawnienia tego roszczenia, biorąc pod uwagę również jego należytą staranność, a mimo tego złożył wniosek, który nie może z uwagi na przedawnienie zrealizować celu postępowania egzekucyjnego w postaci prawidłowo dokonanego zaspokojenia roszczenia. W takiej tylko sytuacji powstaje konieczność odmowy wszczęcia egzekucji i zastosowania finansowej sankcji, określonej w art. 30 u.k.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy podjął uchwałę jak na wstępie.